

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
 ENGEDELMÉVEL,

XXXXXXXXXX

Nro 53.

Költ Bétsben, Karátson Havának (Décembernek)
 30-dik napján 1796-dik Esztendőben.

Hadi Környütlállások.

Az *Alsó-Rajnai* Fegyvernyugvás-kötésről támadtt híreket, közönségessenn megzáfolta a' *Frankfurtbann* lévő Ts. K. Komandó. — A' *Neuwiedi* Hídsántzban tsak valami 25 Fr. ák tartózkodnak.

Kéhlből 2 Fr. Generálisok vóltak Déc. 15-dikénn *Károly Fő-Hertzegnél*. — A' *Groszkehrkopf* nevü Szigetből *Strafsburgot* is kezdték ágyúzni Déc. 9-dikénn a' Ts. Kir. Vitézek, 's gyúladásokat is okoztak benne.

H h h

Moguntzia mellől *Déc. 10-dikénn* indúlt hozzánk az itt következő Levél:

„Talán Magyar-Országban híret sem halják a' Tsáizár' Húszárjainak, pedig bizonyos, hogy mindegy a' melegen vagynak, mert Húszárok és Magyarok! most ugyan *Mainitz* előtt állanak, de ott is meg-teszik ám a' magokét a' Magyar Hazáért. — — 13-dik Nóvemberben *Baláss* Kapitányunk negyvened magával; *Mora* Kapitány is ugyan anynyival a' *Barkó*kól, rajta tsaptak *Pfaffenschwabenheim* nevű Helységnél *Kreuznach* és *Sprindlingen* között a' *Frantziák'* külső vőgyázóira, (a' Lovas Vádászokra), 's egy Kapitányt, 1 Fő Hadnagyot, 5 Strázsamestert, 52 Közembert, 79 lovat, egy trombitást el fogtak, és az Al-Hadnagnak a' lovait is szolgálival együtt (mert maga *Kreuznach*ban vőlt Bálban), mi pedig még tsak egy krajtzár árrát sem vesztettünk, mivel egy lövést se' tettünk.“

„Most is két rendbéli Szagúldóink járnak ki, melyeknek mindenike, száz száz emberből áll, és mitden nap fognak ellenséget, ha tsak eleikbe akad vagy megnyomhatják valahol. Egyik szakaszt *Baláss*; a' másikat pedig *Szent-Pály* Kapitány hordozza. — *Mora* Kapitány is el jár vizsgálódni hetven *Barkó* Húszárokkal.

„*Debretzeni* Fi, *Kováts* érdemes Vitéz Úr, Strázsá-mesterségből, Hadnagy-

ságra lépett mostanság, N. Regemen-
tünknel.

Jankovits Pál Hadnagy Úr eránt, ki en-
nekelötte a' Magyar Kir. Testörzö N. Sereg-
nél szolgált, most pedig a' *Modena* Könynyü
Lovas Reg. ében vitézkedik; és *Ferdinánd*
Huszár Hadnagy *Marton* Imre Úr eránt,
következendő értelmű közönséges ki-nyil-
latkoztatása által bizonyította meg *Frey-*
burg Városá Oct. 28-dik napján, a' ma-
ga méltó haládatosságát. „ *Az Ausztriai*
Biroda omhoz tartozó *Sváb Kerületbéli Ts.*
K. Birtokok Fő-Városának Freyburgnak
Elöljárói, mint igazságot úgy erősítik, ezen
subscribaltt Bizonyság-Levéljek által: hogy
e' folyó (Octóber) Hónapnak 21-dikénn,
délelötti 9 órakor, a' *Modena* Könynyü-
Lovassai közzül való Al-Hadnagy *Janko-*
vits Pál Úr, a' *Ferdinánd* Fő-Hertzeg Hu-
szárjai közzül való *Marton* Imre Alhad-
nagy Úrral együtt, hétízerte nagyobb szá-
mú ellenséget, *Zehringentől*, *Freyburg* Vá-
rosann túl verték, 's a' *Breysachi* Kapu-
nál, egynéhányat le is szabdaltak közzüle,
és többeket el fogtak. — De ugyan ez ál-
tal, különös tiszteletet, és igen szíves kö-
szönetet 's szeretetet is érdemlettek ezen
Várostól.

(*Ala írta magát ezen Bizonyság-Le-*
vélnek, mind a' Magistrátus mind önnön ne-
vébenn, a' Freyburgi Polgármester de Ci-
ter Úr.)

H h h

Velentzei leg-újabb Tudósítások: —
Mántuából Déc 10-dikénn ki tsaptak a'
 Ts. K. Lovas - Katonák, 's reá ütöttek a'
 Frantziáknak *Bozzolói* Magazínomjokra,
 's el vittek belöle öt ezer zsák gabonát;
 valamint az ott vólta Kaszfajából is az
 ellenségnek, három ezer Szuveréndórt. —
 Déc. 13-dikénn tüzelni kezdtek a' Fr. ák
Mántua ellen: de *Mántuából* se' marad-
 tak e' részben adóssak. Történt azon-
 bann, hogy egyfzerre mind el halgattak
 a' *Mántuai* ágyúk, és akkor, nagy zene-
 bonás forma lárma hatott ki *Mántuából*
 az ellenség' fülibe, mely, abból ítelt,
 hogy valóságos zenebonának kellett tá-
 madni *Mántuában*; 's ily hiedelmében úgy
 a' győzedelemnek bizonyos reménysége által
 szinte magán kívül ragadtatva, nagy szá-
 mal omlott a' Vár felé, és már a' *di S.*
Giorgio nevezetű nagy Hídnak köze-
 péig tódúlta, a' midön ki sütögettetvén
 a' *Mántuai* ágyúk, zápor módjára szállí-
 tották reája, az ölö és nyomorító kártá-
 tsokat. Ily véletlen veszélyben azok tar-
 tották magokat szerentséseknak a' Fr. ák
 közzül, kik, a' futásbann képzelhették sza-
 badságjokat. De igen sokat nem tartha-
 tott meg az ilyenek közzül is a' képzelő-
 désse; mert már más Kapunn előre ki
 takarodott vólta halkal feles számú Ts. K.
 Lovasság, mely, a' meg szaladt ellensé-

get bé érvénn, erős serénységgel véghez vitte vitézi kötelességét. — Éppen az nap, t. i. Déc. 13 dikánn, F. M. L. *Davidovich* és Generális *Loudon*, *Corona* nevű hegynél, által-szállottak isendesenn az *Athesis* vizénn, 's meg-támadtak a' tájon egy Fr. Osztályt véletlenül, szép szerentsével; 's meg-tartották *Rivolit* is, de elébb is nyomúltak *Peschiera* felé, mely erős kis Város, a' Gárdai tó mellett fekszik, *Verónától* Napnyúgot felé, öt órányi járó földre.

Rómából Déc. 9-dikénn: — „Nálunk, mindenütt szép előmenetele vagyon a' Kátóna-szedésnek. Már rá megy a' Seregünk' száma húsz ezerre; és még tizenhét ezerrel fog szaporodni. Egy Reg. nek *Pius* lesz a' neve.“

Bonóniában, Gyűlés tartatott Déc. 4-dik-napján a' Frantzia módi új Konstitúzió eránt, melyre, 484 Voksolók közül reá is állottak 454-enn: és annakutánna tzeremóniássann ki hirdetődött ezen új szülemény, mely minthogy idéten: nehezen lehet néki hoszszú életet ígérni. Követte a' ki-hirdetést, azon 36 Képviselőknék (*Repraesentánsok*nak) választatása, kiknek, *Bonónia* részéről kellett meg-jelenni *Reggióban*, Déc. 27-dikére, úgymint a' mely napra határozódott vólt, a' ma-

gokat úgy nevező *Pádus'* innenső meljéki egygyesültt Státusok' közönséges Gyűlés. — Egy *Luccai* Tudósítás szerént, mely Déc. 7-dikén költ, nem tsak meg nintsenek elégedve a' *Modenai* Hertzegségnek minden Lakosai a' Frantzia zavarásokkal, hanem *Garfagnana* nevű Distriktusbéliek, fel is fegyverkeztek 's egyesítették magokat a' Hertzeg Katonáival, és más Distriktusokbóléliek közzül is feles számú Társakat magokhoz, kik, hogy anynyival bátorságosabban ellent állhassanak az ellenségnek: el rontották a' hegyi útakat, 's a' szoross járásokat meg-rakták, le-vagdalt nagy élő fákkal. A' Hertzeg, minden ilyen fel-fegyverkezett Emberének tiz garast ad egy napi zsoldúl.

Livornóból Déc. 9-dikénn: — „*Vaubois* Fr. Generális (a' kit, jól meg vert *Davidovits* Generálisunk *Nóvember'* közepé' tájjánn *Rivolínál*) ide érkezett Déc. 4-dikénn, 's az eddig itt vólt *Serrurier* Generális meg helyébe a' *Bonaparte* Ármádiájához.“

Genuából Déc. 3-dikénn: — „Ide érkezvénn a' múltt *Szombatonn* estve *Bonaparténak* a' Felesége, Előljáróink a' kén-telenségből virtust tsináltak, mivel oly Balt adtak a' Polgár-Generálisné' tisztele-tére; hogy nem tsak a' palota, melybenn a' *Vatsora* és a' tántz tartatott; hanem

még annak a' kertje is igen gazdagonn ki vólt világosítva viafz-gvertyákkal és fákllyákkal. *Bonaparté*, módossann megköszönte ezt a' beüülettételt az idevaló Kórmanýfzék' Fejének a' *Dogenak*, (*kinek a' lehetett vólna kétség kívül a' feletele: „Szívessenn, mert tartozunk véle.“*

Bonapartét igen ki kezdték a' Párisi Újságírók. Egy, így kiált fel: *Éltesse az Isten Berthiert, hogy ezen Generális, folytathassa a' Bonaparte' ditsösségét.*

A' *Londoni Tudósítások* ízerént, vége lett *Irlandiábann* a' *Krumpli-Insurrecciónnak*: mert a' fagy utánn erőssenn állanak már a' *Krumplik* a' földbenn.

Pitt Minister, soha hamarább nem kapott költsön-pénzt az Ország' *Kaszfzájába*: mint most kapta a' 18 millió font sterlinget, mely summa, *Frantzia* liverré változtatva, 432 milliót téfzen. Mar *Dec 3* dikánn estve, 16 millió 's 970 font s. re ment fel az ajánlott summák' szama; *Dec. 4*-dikénn pedig egészfzen reá telt 18 millióra, úgy hogy sokann sajnálközya tértek vízfzfa, hogy ő nékiek nem lehetett többé ízerentsejek, a' *Haza* javára el szánt summáikat beajánlani. A' *N. pkeleti Indiába* *Kereskedő Társaság* tsupán] m ga 2 millió font sterling adására kötelezte magát, a' *Társaság* vagy *Kompánia* Igaagatói pedig, mint magános *Bankiérek*, 300 ezer

font sterlingnek adására. A' Bankó-Igazgatói, mint közönséges Személyek, 1 millió font st. nek, mint magános Személyek pedig 400 ezernek adására kötelezték magokat. Maga *Pitt* Úr tíz ezer font sterlinget ajánlott; *Dundas* Minister is ugyan annyit 's a' t. A' feljebb nevezett Kompánia' két milliója, annyival nagyobb áldozat: minthogy az interessét se' kívánja elébb ezen nagy summának, hanem csak 4 ezrt. dökkel a' Békesség után. Az interes, száztól öt ugyan; de az Ország' részéről adandó Quietántziákban, minden száz font sterling helyett 112, és felvagon téve; mintha nem száz font sterlinget vett volna fel az Ország valakitől; hanem 113 ad felet, 's ennyitől fog ki járni az interes; mindjárt a' jövő Januáriustól kezdve, és anynyi fog, tőke-pénzzül is visszfa-adódní a' Békesség után.

A' Fr. Direktórium, engedelmet nyert a' Törvényhozó-Gyűléstől, hogy 200 Kompániákat állíthasson fel meg lett Katonákból, a' Tolvaj-Bandáknak megzabolázására.

A' *Portugallusok* és *Spanyolok* nagyon készitik magokat egymás ellen. — 800 hofzszú ágyúkat kapnak visszfa a' Spanyolok a' Fr. áktól.

Egy 14 ágyús Anglus hajó, mely, Le-

velekkel indúlt vólt Korfzikából Londonba: a' Spanyolok' kezébe esett.

Elegyes Tudósítások.

A' Spanyol Első Minister, erőssen rajta van, hogy Spanyol Országból, Hazát készítsen minden köz-hafznú Tudományoknak.

Svéd Országhann felfabadította az Iffjú Svéd Király, Nov. 22-dikénn költt Rendeléséban a' Kávéivást, mely 1794-dik esztendőtol fogva, tilalmas dolog vólt.

Az Orosz Tsászárról, bizonyítja a' *Bétsi Udvari Újság is*, hogy a' 130 ezer Új-Katonák' fzedése eránt, 13-dik Septemberrénn költt *Ukase* (Tsászárirendelés) visszavevődött általa. *Írja továbbá felölé ezeket*: A' Persiában előre nyomúlt Orosz Vezérekhez, (kik között fő, *Subow* Generális) parantsolatot küldött *Pál* Tsászár, hogy több vért ne ontsanak; hanem kössenek Békességet, 's térjenek vissza. — Sok Lengyeleknek, a' kik Orosz fogságban vóltak, nem tsak szabadságjokat, hanem jószágaikat is vissza ajándékozta. — El botsáttatott a' tömlöztökből is általjában minden rabokat, a' nagy Bünösökön kívül. — Ki szokott lovagolni mindennap, a' két Fiaival együtt. (Leányai öten vagnak) 's mindent meg-nézeget önnön sze-

meivel. Gyakran kotszik széljel a' Városbann úgy is, hogy magát ki nem nyilatkoztatja. Meg-értvénn, hogy panaszfa vagyon a' Népnek a' kenyér eránt, maga el ment, 's vett titkonn egy kenyeret, a' melynek mértékét hijánosnak találván, kemény parantsolatokat adott ki e' részben, melyeknek foganatja az lett; hogy már azolta sokkal nagyobbak a' kenyerek; 's hasonló módonn egyéb nemű eleségek is egyfzerre meg-óltsódtak. A' Nép' szájából ezért, mindenütt is omlik az áldás a' Tsászárra. — Az Első-Cancelláriussá lett Gróf *Ostermann* helyébe, Hertzeg *Kourakin* Sándort tette a' Tsászár Vice-Cancelláriussá. A' Külső-dolgokra ügyelő Ministériomnak Első Tanátsossát *Markoff* Urát nyugodalomra botsátotta, 's helyébe rendelte *Romanzow Sergi* Grófot, a' ki Svéd-Országbann viselt vala Orosz Követséget. Minden Cancelláriákat, azon az egyen kívül, melynek Gróf *Bedboroskó* az Elölülője, le-petséltetett, 's a' hátra-maradtt munkák' ki dolgozására bizonyos időt szabott, a' jövendőbéli munkákra nézve [pedig oly rendelést] tett, hogy minden félbe-szakasztás nélkül kell folytatni azokat. — A' Testörző Regementeket, nem tsak az által tette a' Tsászár, egyéb Regementekhez hasonlóbbakká, hogy azoknak se' leszfz ezentúl semmi arany- és

ezüst tziaraság a' Formaruhájokonn, hanem az által is, hogy szoross régulákat szabott eleikbe, a' szolgálatokra nézve. — Hetenként kétszer ad audientziát, melyre, Mindeneket bé bootsát magához, de másfzor is el veszi mindég az Instántziát akárkitől. — 2-dik *Katalin'* haláláról, és a' maga Tsászárrá léteről való híradással, Hertzeg *Gallitzint* küldötte Bétsbe (a' ki, 24-dik *Déc. benn adta által a' magával hozott Írást itt Bétsben, különös audientziánn, a' Ts. K. Felségnek*); Berlinbe, Gróf *Narischkint*; Stokholmba pedig Gróf *Golowskint*. A' Pétersburgbann lévő minden Követeknek, különösen az Orosz Udvarral egyesült Udvarok' Első-rangú Követjeiknek 's Ministerjeiknek személy szerént jelentette, hogy az előbbeni barátságot 's egyességet kíványnya állandóúl megtartani azoknak Udvaraikkal. (A' *Koppenhágai Tudósítások* nyilván bizonyítják, hogy azon *Hármas-Frigynek (Trippel-Alliántznak)*, a' mely, *Néhai 2-dik Katalin Tsászárné idejében készült vala, a' Pétersburgi; Bétsi; és Londoni Udvarok között, Pál Tsászár is alája írta magát.*) — Azt a' régi Orosz Törvényt, mely, az Afzszonyokat el zárja az Oroszokonn való uralkodástól, de a' mely Törvényt Néhai Első Péter el töröltött völt: a' mostani Tsászár ismét visszaz

állította előbbeni erejébe. Az édes Atyjának, Nehai 3 dik *Peter* Tsászárnak holttestét, ki hozatta koporsóstól együtt, azon Klastromból, melybe csak tsendessenn tetődött vala az bé, 1762 dik eszt. benn, és a' Tsászárné' holtteste mellé helyeztette a' Parádé-szálábann, melyeknek el takaríttatását, Dec. 21-dik napjára, a' keztős gyászt pedig, t. i. mind' 3-dik Péterért, mind' 2-dik Katalinért, egészsz esztendőre határozta. — Fő Udvar-Mesterjévé nevezte, Gróf *Románzow* Miklóst, a' ki második szülött Fia *Románzow* Feldmarsallnak; Ötstse, a' feljebb említett Gr. *Románzow-Serginek*, és nemely Német Udvaroknál Orolz Ministerséget viselt vólt.

Azt a' Poëtaságáról is nevezetes Báró *Nicolait*, ki egy vólt *Pal* Tsászárnak a' nevendék-korabéli Oktatói és Baráti közzül, Státus-Consiliáriusságra emelte, a' Nevelői érdemet betsülő 's meghálálni tudó Fejedelem. — A' jutalom-osztogatások között, nem felejtkezett el ezen szemes Tsászár, a' hathatós Papi Rendről is. A' *Pétersburgi* Metropolitának t. i. a' *Sz. András* Rendje' Keresztjét; *Inakenti* Érseknek pedig, a' *Sz. Newsky* Sándorét ajándékozta.

Párisbann és az egészsz Fr. Respublikábann, sőt ezeken kívül is nevezetes Ember *Tallien*, a' ki valamint most is Tagja

az egyik (Ifjabbik) Törvényhozó - Tanáts-
nak: úgy *Robespierre'* idejében is Nem-
zet-gyűlési Tag volt, és fő megbuktatója
*Robespierre*nek. — A' Felesége is nevezete-
s *Aszfzony Talliennek*, mind azért, mert
igen szép Menyetske, mind azért mert
gazdag is, úgymint a' Néhai *Spanyol Fi-*
nántz-Ministernek és nem régen az előb-
beni hivataljába ismét vizsza állítottott
Gróf *Gabarrusnak* a' Leánya; mind azért
végtére, mivel igen ért a' szívek' meg-
nyerésének nagy mesterségéhez is. Ezen
nevezetes Párról, a' *Quotidienne* című
Párisi Újság, ily Anekdotumot beszéll:
Tallien meg-fzöllítja *Déc.* első napján a'
maga Feleségét, 's azt mondja neki: „Mi
dolog *Aszfzonyom*? Nékem úgy beszéllik
mint bizonyost, hogy az *Aszfzony* én tö-
lem el akar válni? „Való — monda az
Aszfzony — hogy én nagyon akarnék: de
félek, hogy minekutánna az *Úr* nevét vi-
seltem: senkit se' találnék, a' kitől el-
nyerhetném magamnak a' nevét.

A' *Bresti* Kikötőhelybéli *Fr. Hajósse-*
regről, már most megént nem írják, hogy ki-
ment volna a' tengerre; hanem csak a' ha-
jók és az azokra fel rakott szárazra való
Katonaság' számát adják elő ily meg-hatá-
rozással: hogy t. i. tizenöt líneai hajók,
húsz *Fregátok*, hat nagy *Gabarrák*, és öt-
ven szállító-hajók állanak készen. Egy lí-
neai hajón vagyon 6 száz szárazra való

Katona; egy Fregáton 3 száz, egy Gabar-
ránn is anynyi; a' szállító-hajókon özfze-
séggel, 5200: mindözfze tehát 22 ezer.

A' Napnyúgoti-Indiabéli Fr. Birtokok-
ról Tudósítást kívánt a' Törvényhozó Ta-
náts, a' Direktóriumtól, 's kapott is Növ.
27-dikénn, mely Tudósításnak oda megy
ki az értelme: hogy a' Fr. Kommiszjá-
riusok, kik ezen esztendő Áprilissének vé-
génn érkeztek *S. Domingóba*: annak Erős-
ségeit az ellenség' kezében; a' több részeit
pedig zavarbann, pusztulásbann, és szük-
ségben találták; de már Júl. 27-dikén oly
reménységet nyújtottak annak jövendöbéli
sorsáról; hogy valamint öt esztendőkkel
ez előtt, leg-gazdagabb 's termékenyebb
völt az, az *Antilles* Szigetek között; úgy
kezd már lassan lassann vízfza térni az
előbbeni virágzó állapotjára: minekutánna
igazánn meg-értették a' Lakosok, hogy
valósággal özfze békélt a' Fr. Nemzet;
Spanyol-Országgal; és a' belső had Fő-
indítója *Vilatte* Generális, más Tzimbo-
rássaival együtt, fogva küldödött el onnét
Fr. hajókon, melyek el is érkeztek a'
Rocheforti Kikötőhelybe.

Százhat esztendős Paraszt-ember holt
meg Portugalliábann, *Lerida* Városa mel-
lett, *Lascuarre* nevű Helységben, e' fo-
lyó esztendő' Aug. 24-dik napján. Soha
sé' völt beteg; hanem 90 esztendős korá-

bann el vezttette a' szeme' világát. mely ismét vissza jött vólt magától a' múlt esztendőbenn. Utólsó napjaiig, mindég maga mivelte a' földjét. — A' múltt September' végin egy oly Apátza halálozott meg Lisbonábann, *del Salvadore* nevezetű Klafrombann, kinek élete, százegy esztendőkre terjedt.

Magyar - Ország.

A' Magyar nyelv' virágoztatására, Pözsonbann is állott öfzfze egy kis Társaság, a' nemes érzésű Tanuló - Ifjakból, a' Sopronyi Magyar kis Társaságnak ditséretes példaja szerént.

A' Magyar-Országai selyemről magok az Olaszok meg - valják, hogy az, nem alábbvaló az Olasz - Országinal. Már a' *N. Váradi* Selyem-Fábrika, szép remekeket mutat. — Van ott Szür-fábrika is felállítva, a' szürt-viselő Népnek óhajtott könnyebbségére.

A' Magyar Királyi Testörző Ns Seregnél Hadnagyi fővel szolgáltt Fő-Nemes *Almásy István Úr*, száz Lovas - Legényt állított önnön költségénn, 's egyszersmind magát is ajánlotta hadi szolgálatra, kis is Ö Felsége, Második Kapitánynyá méltóztatott rendelni a' maga nevét viselő Magyar Lovas Reg. hez, melynek Tulajdonoss, Generális Gróf *Almásy*.

A' Magyar Kir. Kámaránál 2-dik Registraturae Adjunctussá lett *Tergovcsics* Ferentz Úr; 2-dik Registránszá, *Mogyorossy* Antal Úr.

* * * * *

Jelentés.

Már ki-fzabadultak a' Metztzö' kezei közzül, Nemes *Baranya*; *Vas*; *Szathmár*; és törvényessen egyesültt *Pest-Pilis-Sólt* Vármegyéknek a' Mappái. Az utólsón ki van metzve mind a' Nagy és Kis Kúnság, mind pedig a' Jásztság is. A' jövő hónapban készen lesznek, Ns *Moson*; *Fejér*; *Szala*; *Máramaros* és törvényesenn egyesültt *Heves* 's *Külső-Szólnok* Vármegyéknek Mappái, melyek a' Tek. Nem. Vármegyék' Geometrái által, elébb mind meg-jobbítottak. A' feljebb említett négy Vármegyéknek Mappái találatnak már *Pesten*, *Weingand* Könyváros; *Pozsonbann* *Wéber* Könyvnyomtató; és *Szombathelyen* *Zsoldos* István Könyvkötő Uraknál. A' jövő héten küldünk Györbe *Streibig* Könyvnyomtató Úrhoz, 's *Pestre* *Kilián* és *Institoris* Urakhoz 's a' t. A' meg-nevezett helyeken találatnak Nemes *Sopron*, és *Bács* Vármegyéknek Mappái is, a' Jegyek' magyarázataival, és a' Magyar Grammatikával együtt.

T Ó L D A L É K

A' Magyar Hírmondónak, December' 30-dik-
napján költt árkusához.

A Sua Caesarea et Regio - Apostolica Maje-
state Sacratissima, virtutē altissimae Resolu-
tionis Regiae clementissime approbata

GENERALIA PRINCIPIA

*Instituti Pensionalis in Regno Hungariae,
Partibusque eidem adnexis, pro Officia-
libus tam in Regiis, quam et Privato-
rum honoratioribus servitiis, constitutis,
cum primis autem oeconomicis Officia-
libus, eorundemque Viduabus, et orpha-
nis Prolibus erigendi, et fundandi.*

§. 1.

Ad fundandum privatum Pensionale In-
stitutum, a 1ma Ianuar. 1797. inchoaturum;
omnes Officiales in Hungaria, seu in Re-
giis seu in Privatorum servitiis constituti,
qui annum aetatis 50um nondum exple-
verunt, neque tali pro hic et nunc gravan-
tur corporis aegritudine, quae proximum
jam minaretur obitum, recipientur. Status
solum Militaris a consortio hoc excluditur
propterea, quod ejusdem Officiales, erum-
pente Bello, non tantum periculo diverso-
rum corporis defectuum, verum etiam vitae
discrimini magis expositi sint, consequen-
ter substantia Fundi hujus adeo attenuari

A

posset, ut ejusdem ordinarii proventus ad exsolvendas in sua integritate Pensiones non sufficerent.

§. 2.

Institutum hoc Pensionale dupplicis est Classis, et cuilibet Interessatorum libertas relinquitur, semet pro ratione facultatum suarum seu ad primam, sive ad secundam Classem incorporandi.

§. 3.

Officiales illi, qui cum erectione Instituti hujus qua Commembra recipi desiderant,

- a) scriptam Declarationem, propria manu, et sigillo roboratam, cum expressa designatione: cui duarum defixarum Classium adscribi cupiant? Instituti Directioni, quae Budae in Metropoli residebit, aut per semetipsos, aut per quempiam commissionatum, et quidem ad summum usque 31. Decembris 1796. porrigendam habebunt;
- b) super aetate sua fidedignum Attestatum Baptismale adferent;
- c) conscientioso Physici Comitatus, aut Civitatis Testimonio docebunt, quod hic et nunc nullo capitali morbo laborent, verum bonae valetudinis sint. Salva attamen Instituti Directioni ad praecavendas quasvis praevaricationes Superarbitratione, sua via, et debito modo, ante adhuc susceptionem alicujus Individui instituenda.

3

Illi autem, qui successu temporis, nempe post 1. Januarii 1797. primo ad Institutum hoc accedere voluerint, pro sui receptione ad Directionem recursum suum scriptotenus, et quidem, si Literas suas medio Cursoris Postalis submitunt, cum per resolutionem integri Postalis Portorii, ne secus Fundo Pensionario aggrayium accedat, summendum, et supra mentionata bina Attestata adnectenda habebunt, super recursu suo Resolutionem, vel per semetipsos, vel per aliquem constitutum apud Directionem levandam, praestolaturi.

Si successu temporis prodiret, quod quispiam ficta, aut veritati haud consona Attestata relate ad aetatem, et valetudinem suam exhibuerit, attunc talis, praestitas jam ad Fundum Solutiones simpliciter amittet, ac e Societate eliminabitur.

§. 4.

Cuilibet recepto Commembro pro certificatione: quod in numerum Participantium primae, aut secundae Instituti hujus Classis omnino incorporatus sit, typis excussa Instituti Generalia Principia, cum subnexa in fine, et per ipsam Directionem Subscriptionem, ac Societatis Sigillo roborata Assecurationis Clausula admanuabuntur.

§. 5.

Ad obtinendum pro Fundo cum erectione Instituti Radicale Capitale defigitur: ut quilibet Officialis in accessu ad Institutum, titulo Generalis Praestationis vel summam

200 fl. pro sui receptione ad 1am, aut vero 100 fl. pro receptione ad 2dam Classem praestet. Illi, qui alterutram summarum harum ad semel deponendi in statu non est, respirium non nisi 4. annorum, pro depositione in terminis ea tamen cum obligatione conceditur; ut tempore sui receptionis et incorporationis quartam partem Generalis Praestationis in accessu dependat, provenientia autem a restante quotta Interusura usque plenariam Generalis Praestationis depurationem a 5. per Centum semestraliter persolvat.

§. 6.

Quodlibet receptum Commembrum praeter memoratam Generalem Praestationem, ultra Annum Subsidium, et quidem pro 1ma Classe 16 fl., pro 2da Classe autem 8 fl. in duabus ratis pro singulo semestri semper anticipato ad destinandum per Directionem locum accurate administrandum habebit.

§. 7.

Ne autem aetatis junioris Commembra, per associandos adultiores, et naturae ductu morti propinquiore Officiales gravari contingat, ratio aequitatis deposcit: ut ii, qui in accessu ad Institutum, 30um vitae annum jam superarunt, praeter communes Praestationes Subsidiales, pro singulis, quibus 30um excedunt, annis, 16 fl. ad 1am, aut 8 fl. ad 2dam Classem titulo Supplementi, attamen una tantum vice persol-

vant, ita quidem : ut e. g. infra 30 annos natus, aut 30um agens, deponat Capitale

	Pro	
	1 ma	2da
	Classe	
Radicale.	200	100
Annuum Subsidiium.	16	8
qui autem, anno vitae 30. jam exacto, e. g. 30. annos aetatis numerat, praestet Capitale Radicale.	200	100
Titulo Supplementi vero pro 5. annis, quibus 30um superavit, a 16 fl. et respective 8 fl. computando, una tantum vice inferat.	80	40
Titulo denique fixi Annui Subsidiij cum caeteris pariter concurrat in annuis.	16	8

§. 8.

Pro depuratione Supplementalis Subsidiij. Commembris, si illud cum sui receptione ad Institutum deponendi in statu haud sunt, pariter respirium 4. annorum iis cum obligationibus, quae superius §. 5. attactae sunt, quippe ut quartam partem Supplementalis Quottae cum sui incorporatione in parato aere ad Fundum Pensionarium numerent, a restantia vero usque eiusdem

plenariam depurationem 5. procentuale Interusurium in semestralibus ratis persolvant.

§. 9.

Si quo casu Commembrum quodpiam Annua Subsidia, non secus Interusuria a restanti Radicalis Capitalis quotta, ita et a Supplementalibus Subsidiis obvenientia, defixo tempore, ultra quod adhuc 4 hebdomadarum intervallum conceditur, semestraliter citra expectandam admonitionem plenarie non depuraret, attunc simile Commembrum absque ulteriori mora ad evitandos omnes disordines et praecavendam Pensionalis Fundi proventuum falcidiam cum amissione praestiti eousque Radicalis Capitalis, Supplementalisque, ac Annui Subsidiis, non secus et Interusuriorum, a Societate simpliciter eliminaretur.

Excusatio quoad non rite factas restantes depensiones solum eo in casu locum haberet, si Restantiarius gravi infirmitate affixus exhaerentium competentiarum depurationem ordinare nequivisset, talis autem Restantiarius Interusuria, a competentibus, post effluxum defixorum terminorum depensis, pro tempore prorogatae depurationis solvere teneretur.

§. 10.

Radicalia Capitalia, Supplementaliaque Subsidia in sua integritate, ab influxuris de tempore in tempus Annuis Subsidiis, et Interusuriis autem, supputata exinde summa, pro Pensionibus, ac Instituti Administra-

tionis Expensis necessaria remanentes pecuniariae quottae ad Regium Fundum Crediti Hungaricum erga 5 procentuaia Interusura elocabuntur, ubi Capitalia tenore Altissimae Resolutionis Regiae tamdiu erga depensionem memoratorum Interusuriorum acceptabuntur, donec Altissimo Loco alios Censum defigere necessarium adinventum fuerit; salva tamen Instituti Directioni, emergentibus ejusmodi casibus, Capitalium suorum Edictione, et tam horum, quam et reliquarum Summarum pecuniariarum erga 5. aut 6. procentualem Censum ad alium Fundum; aut apud Privatos cum sufficienti securitate Elocatione.

§. ii.

Relate ad Commembrorum, eorundemque Viduarum, et Orphanorum Pensionis Capacitatem sequentia statuuntur:

Ipsa Societatis Commembra absque respectu ad id, an propriam substantiam, aut facultates possideant, aut ex alio quopiam Fundo Pensione jam provisa sint Pensionis Capacitatem iis in casibus assequuntur; dum manifestum argumentum praeculis est: quod Recurrens, vel ob incurabiles valetudinis, eosque Capitales Defectus, aut vero propter nimis provectam aetatem fractasque vires, ultronee serviendi incapax redditus sit; qui Defectus attamen, fidedignis Comitatus, aut Civitatis Physici Testimoniis comprobari debent. Ille autem, ut ficta, aut veritati haud consona simili

Testimonia adferret, detecta ejusmodi fraude, tum amissione factarum ad Fundum Pensionarium praestationum, refusioneque jam obtentorum pensionalium ratarum, tum etiam eliminatione e Societate puniretur.

Cum Sua Majestas Sacratissima clementer annuere dignata sit: ut ad privatum hoc Institutum accedentes Regii Officiales, cum suis pro Pensionibus Aerarialibus qualificati, una etiam iisdem competentibus Systematicis Aerarialibus Pensionibus fruantur; hinc Officialis Regius, Pensionali huic Instituto incorporatus, dum ex parte Status Publici, ob provectam aetatem, deficientes vires, aut vero alios defectus, ad ultro serviendum inhabilis declaratus, et Pensionis ex Aerario Regio effective particeps fit, eo ipso etiam per Institutum hoc pro Pensionis capace agnoscetur, obveniensque Officiali tali Pensio per Institutum dependetur. Excipi attamen casus: ubi Iubilationes, non ob Inhabilitatem, ab aetate provecta, aut morbido statu, aliaque simili fatalitate, repetitam, hujus vel illius Individui ad ultronee serviendum, verum ex certis aliis causis interveniunt.

Commembrorum vero, quocumque demum tempore e vita decedentium Viduae absque respectu ad id: an propriam substantiam, aut facultates possideant, aut ex alio quopiam Fundo Pensione jam provisae sint, a die Obitus Mariti sui, habita nihilominus ad in immediate subsequens

Spho explicatum Intercalarem Annum reflexione, obtingentis Pensionis computes reddentur, ita etiam ambobus parentibus destitutae orphanae Proles utriusque sexus Pensionis rata, pro tempore Minorennitatis, et quidem masculae ad 20, sequioris vero sexus ad 18. usque annum aetatis inclusive, si prius stabilem provisionem non consequantur, gavisurae sunt,

§. 12.

Pensiones juxta Incrementum Radicallis Capitalis augebuntur, et sequenti calculo emetientur, et quidem:

Primo ab Ereptione Instituti, aut respective Commembri Incorporatione, Anno ab omni Pensionum praestatione immuni permissio, intra decursum 11. annorum, a die Accessus, et Incorporationis cujuslibet Individui computandorum, ulterius serviendi inhabile Societatis Commembrum, ita et in pari proportione Vidua, si ejusdem Maritus Pensionista adhuc non erat, percipiet

In	
1ma	2da
Classe	
fl.	fl.
200	100
300	150
400	200

Titulo Pensionis, annue . . . . .
Per decursum autem subsequo-
rum 10. annorum . . . . .

Demum elapsis 21. annis. . . . .

ultra dein Pensione augeri nequeunte.

B

Orphanarum Prolium, ambobus parentibus orbatarum, si earundem non ultra quatuor numero praeexistant, et quidem masculinorum ad 20-um, sequioris vero sexus ad 18-um aetatis annum inclusive, si eousque in caelibatu persistent, et alia stabili subsistentia provisae haud sint, quaelibet 4am partem praeattactae Pensionis obtentura est. Casu vero in eo, si demortuum Commembrum Societatis, aut decedens pensionata Vidua, plures; quam 4. minores Proles relinqueret; tunc eadem insimul integram Patris; aut Matris Pensionem habebunt. et quidem tamdiu, donec tres minores Proles residuae fuerint, ubi dein cuilibet earundem trium; 4ta tantum pars mentionatae Pensionis administrabitur.

Proles attamen alicujus incorporati Commembri privignae, a participatione Pensionis excluduntur.

§. 13.

Viduae, quarum Mariti jam qua Pensionistae e Fundo hoc participarunt, si annua Pensio 1ae Classis ad 300. et 400 fl., 2dae Classis autem ad 150. et respective 200 fl. elevari poterit, in locum 300. tantum 200; et loco 400; solummodo 300 fl. in 1ma, in Classe vero 2da loco 150. tantum 100. et loco 200. solum 150 fl. annue percipient.

Juxta hanc proportionem etiam or-

phanis Prolibus post decessum matris suae obveniens Pensionis rata ejectabitur. Si nihilominus demortuum pensionatum Commembrum viduus fuisset, et minorenes proles reliquisset, eadem ad Pensionem Patris sui §. 12. attactum Jus haberent.

§. 14.

Paragrnphus 12. ad evitauda pro futuro dubia, et erroneas interpretationes uberius explicatur: quod nempe, cum Institutum a 1. Januarii 1797. initium sumat, Commembra, quae penes depositionem praestationis, statuta hac die erectionis, ad Institutum assumpta, atque incorporata fuerint, si ad ultronea servitia inhabilia fierent, ita et eorundem Viduae, supputato primo incorporationis anno, velut pro intercalari habendo,

In	
1ma	ada
Classe	
fl.	fl.
a 1a Jan. 1798. usque 31. Decembris 1807.	200 100
a 1a Jan. 1808. usque 31. Decembris 1817.	300 150
a 1a Jan. 1818. et ultro.	400 200

Illi autem, qui e. g. cum 1a Jan. 1798. ad Institutum accederent, Anno sui Accessus

tas autem modo dictorum duplicis ordinis proventuum semper Radicali Capitali adji-
ciatur, ac erga pendenda Interusuria elo-
cetur.

Si itaque praeter expectationem, ac con-
tra solitum naturae cursum, maturius, aut
tardius, numerus Pensionistarum adeo ac-
cresceret, ut supra mentionatae duae Ter-
tialitates proventuum ad cuilibet integrali-
ter solvendam appromissam Pensionem
haud sufficerent, tunc Pensionistae in uni-
co hoc casu aliquantum minori Pensionis
Rata, proportionate e subdividendo totali
quanto resultante, contentari deberent,
quod attamen sinistrum fatum, in plena ad
tam accurate expensa, ac omni cum pro-
videntia defixa Generalia Principia saluta-
ris hujus Instituti confidentia haud emer-
surum est.

§. 16.

Quotae, e duabus pro Pensionibus
destinatis proventuum Tertialitatibus, hoc
vel illo anno aconomisatae, subsequis an-
nis, necessitate ita exigente, utut Quotae
hae jam effective Radicali Capitali adjectae,
et faenori locatae haberentur, tamen in
supra attacto casu ad redintegrandas Pen-
siones converti possent.

§. 17.

Vidua, Obitum incorporati Instituto
Mariti sui, Directioni annunciare, et tam
Mortis, quam Copulationis Attestata ad-

ferre teneatur, ut ex utroque perspicì possit: an, et qua die Maritus ipsius mortuus, utrum illa realis decedentis Commemברי Vidua sit, et quonam anno Matrimonium ininitum fuerit.

Ita et relictæ minorennes Proles post obitum Patris, aut pensionatæ Matris, Attestatum super morte, acsuper sua ætate, realique ortu, ab incorporato Societati Commembro, Baptismale Testimonium, per loci animarum Curatorem e Matricula exarandum, Directioni exhibere tenebuntur.

§. 18.

Exsolutio Pensionum, a die agnitæ Capacitatis, aut Obitus Commemברי pendenda, semestraliter, diebus, in Opusculo Generalium Instituti Principiorum, singulis Commembris admanuando, ab ante denotatis, suscipienda erit, et quilibet Pensionista Praetensionem suam tanto certius praefixo Terminò erga exarandam desuper formalem Quietantiã levare tenebitur, cum secus ii, qui eatenus debito tempore non comparerent, usque subsequum semestralẽ Solutionis Terminum expectare deberent. In his Pensionum Quietantiis semper localis Superioritatis Attestatum: quod Pensionatus Officialis sine Servitio vivat, Vidua autem pensionata ad aliud Matrimonium non transiverit, et Proles orphanæ juxta annunciatum numerum in Vivis, et alia Subsistentia stabili haud pro-

visae, adhuc in Caelibatu existant, subnectendum erit.

§. 19.

Liberum quidem fit cuilibet pensionato Commembro, ita et Viduae, Orphanisque ubicunque in Caesareo-Regiis Haereditariis Ditionibus domicilium figere, incumbet attamen eisdem, hic Plenipotentiationum constituere, qui eorundem Quietantias porrigat, et Pensionales Ratas debito tempore hic loci levet.

§. 20.

Si Commembrum Societatis in aliam quampiam Caesareo Regiam Haereditariam Ditionem transferri contingeret, aut ipsummet ex privato Interesse transmigrare vellet, idem eo non obstante Instituti particeps manere potest. Eo solum in casu incorporatus Officialis e Societate egredi, et Juri suo ad Pensionem renunciare debet, dum is ad Servitia Militaria transit, cui attamen, praestitae quottae, in immediate secuturo Spho. denotatae, restituentur.

§. 21.

Si Commembrum Instituti, quocunque demum tempore, e qualibuscunque rationibus e Societate egredi vellet, facta eatenus ad Directionem Remonstrations, tali Individuo hactenus depositum Radicale Capitale, non secus, et Supplementale Sublidium ad ejusdem recursum, non attamen prius, quam delecta e Societate De-

putatio proximum semestrallem Consessum celebratura est, restituetur; depensa nihilominus Annua Subsidia, ita et Interusura, quae a memoratis restituendis quottis ad Fundum influxerant, et quae semper pro Pensionibus, et ad superandas Instituti Administrationis Expensas convertuntur, pro Fundo Instituti retinebuntur.

§. 22.

In casu, quo Pensionali Instituto incorporatus Officialis sine suo demerito e Servitio excideret, et restans nefors Radicale Capitale, ac Supplementale Subsidium, nec non exhaerentia Interusura, ac Annua Subsidia defixis Terminis depurandi extra statum esset, tunc ejusmodi circumstantia indilate Instituti Directioni referri, ac de amisso Servitio fidedignum Attestatum exhiberi debebit; quo subintali Officiali concedi possit, ut restantes Competentias primo tunc supplementaliter depuret, dum iterum Servitio alicui admotus fuerit. Ne attamen Favoris hujus, unice iis, qui Servitia amiserunt, concedendi ullo unquam tempore abusus fiat, Favor talis non aliter, quam expensis praevie per delectam Societatis Deputationem dimissi Officialis circumstantiis, pluralitate votorum concedetur.

§. 23.

Si a Servitio suo amotum Commembrum intra biennium nullam Accomodatio-

nem consequeretur, et accrescentes Competentias ad Fundum Instituti depurare non posset, tali Individuo ad evitandas majores Restantias tam Radicale Capitale, quam et Supplementale Subsidiium, in quantum Fundo jam praestitum esset, absque tamen Interusuriis renumerabitur. Hac autem ratione ejusdem Jus ad Comoda, ex Instituto hoc Pensionali promanantia, simpliciter evanescet. Quodsi Commembrum Instituti vel ab Officio removeretur, aut vero sponte excederet, et successu temporis nullum Servitium acceptare vellet, eo non obstante tamen, si institutotenus defixas Competentias rite, et accurate depuraverit, e Societate eliminari haud posset, verum ejus Pensionis Capacitas, et effectiva Participatio tunc initium sumere deberet, dum delecta Deputatio eundem ob adultam aetatem, et comprobatos corporales defectus Pensione dignum judicaverit.

§. 24.

Dum Commembrum a Servitio remousum, tempore, quo extra Servitium constituitur, e vivis decedit, quin Capitale Radicale, Subsidiium Supplementale, Interusuria, ac Annua Subsidia plenarie praestitisset, tunc nec ejusdem relictæ Viduae, neque orphanis Prolibus Pensio solvetur, sed tam Radicale Capitale, quam et Supplementale Subsidiium, in quantum

jam persolutum esset, restituetur, quod ipsum etiam relate ad alios e vita decedentes incorporatos Officiales, si Restantarii sint, pro norma tenendum est. Quod si tamen Vidua, aut Orphani talis Commembri totalem Restantiam instantanee in parato aere ad Fundum Instituti administrarent, iisdem institutotenus defixa Pensio haud denegabitur.

§. 25

Si Societatis Commembrum cujuscunque demum aetatis primum in periculosa quadam Infirmitate Matrimonium iniret, et in eadem succumberet, ejus relicta Vidua a participatione e Fundo Pensionario excludetur, cum quaedam Commembrorum in exitiosis Infirmitatibus sine solum procurandae alicui Personae ex Instituto Provisionis Matrimonium contrahere possent.

§. 26.

Ultra defigitur: quod, si Commembrum 50. annorum ad primum, aut plura adhuc Matrimonia transiret, et ejusdem futura Conjux infra 30. annos nata esset, haec post Mariti sui mortem tunc primo Pensionis capax fiat, dum 30um aetatis suae annum attatura est. Si autem talismodi Vidua proles habeat, et alia stabili subsistentia provisa non sit, Pensionem post mortem Mariti sui indilate, habita attamen ad Intercalarem Annum Spho. 12mo explica-

tum, ab omni Pensionum Praestatione immunem, reflexione, consequetur.

§. 27.

Cuilibet pensionatorum Commembrorum caelibum, aut viduorum citra amissionem aut falcidiam jam obtentae Pensionis liberum relinquitur, Matrimonia inire, sed ejusdem Conjux, si Vidua fit, ita et ejusdem progenitae Proles nullum validum Jus ad obtinendam e dicto Fundo aliquam Pensionem formare poterunt.

§. 28.

Commembrum, de Delicto Criminali convictum, si caelebs sit, Beneficia, et Commoda, ex Instituto hoc Pensionali promanantia, cum amissione factarum jam ad Fundum Praestationum perdet, si tamen talis Officialis incorporatus uxoratus esset, ejusdem Uxori non complici, et Prohibus tam Radicale Capitale, quam etiam Supplementale Subsidiium restituetur; imo si Praestationes hae, jam factae, in Fundo Instituti relinquerentur, et Annua Subsidiia usque mortem Convicti rite dependerent, hoc e vivis decedente, Viduae, aut Prohibus ejusdem etiam Pensio praestabitur.

§. 29.

Illae Viduae pensionatae, quae ad alia Matrimonia transire cuperent, subsequis cum quadruplicis ordinis Favoribus e statu viduali egredi poterunt; nempe:

- a) Si ejusmodi Vidua cuidam, Instituto huic Sociali incorporato Commem-
bro, nuberet, ei tempore nuptiarum
pro Dote Annua Pensionalis Obtin-
gentia ad semel pro semper e Fundo
Instituti enumerabitur, post obitum
autem secundi Mariti tam Viduae ta-
li quam et Orphanis primi, et secundi
Matrimonii, non duplex, verum so-
lummodo simplex in praemisso Spho-
12. emensae Pensionis portio cederet.
- b) Si autem hujusmodi Viduae futurus
Maritus Commembrum Instituti Socia-
lis non esset, at tunc Vidua talis ex
solutione Nuptialis Praemii exconten-
taretur, quod aut in majori, aut mi-
nori summa, prout nempe, sana Vi-
dua, aut junioris, aut adultioris aeta-
tis fuerit, ejectabitur.
- c) In casu, quo fimilis Vidua Praemio
Nuptiali haud contentaretur, ac Favo-
rem hunc Pensioni, eidem pro itera-
to fors viduali statu assecurandae,
postponeret, tunc ipsi scripta Assecu-
ratio a Directione extradetur, quod,
si secundus ejusdem Maritus prius,
quam ipsamet moreretur, ei illa Pen-
sio, quae juxta numerum praeterlap-
sorum annorum, a tempore egressus
e Provisione Institutionalii computan-
dorum, competit, absque difficultate
annue dependenda sit; eo attamen

subnexo: quod in secundo Matrimonio progenitae Proles a Fundo Pensionario nullam Provisionem sperandam habeant.

d) Demum Viduae Pensionatae, quae Officiali, Instituto huic haud incorporato, nubit, in locum praementionatorum Favorum sequentes etiam concedentur; quippe: quod ejus 2dus Maritus, habita ad ejusdem aetatem, et valetudinis constitutionem reflexione, absque Praestatione superius defixi Radicalis Capitalis 200 fl. et respective 100 fl. qua Commembrum ad Institutum Sociale per Directionem, si nulla impedimenta obstant, recipi possit. Ejusmodi novum Commembrum autem tum ad praescriptum Supplementale, tum Annuum Subsidiu, in defixis Terminis accurate dependendum, obligaretur. Sub his Conditionibus itaque Assecuratio a Directione extradaretur, quod, si talis Officialis Viduus fuisset, et proprias Proles e primo Matrimonio haberet; non tantum hae, verum etiam ex novo Matrimonio progenitae, ita et a Viduae primo Marito, Societati incorporato, praeeistentes Proles tunc, si ad Statum orphanalem devenirent, et adhuc minores essent, defixam institutotenus Pensionem obtenturae sint.

§. 30.

Suapte intelligi: quod si minorennis orphana Proles, et quidem mascula ante attactum 20um, sequioris sexus autem ante 18um aetatis annum Matrimonium iniret, aut aliam stabilem Provisionem obtineret, ab hoc tempore ejusdem Pensionalis Rata Fundo Instituti cederet.

§. 31.

Cum Instituti hujus Pensionalis Consistentia in parte a provida, ac conscientiosa Administratione Socialis Fundi, punctualique Instituti Negotiorum juxta praemissa Generalia Principia Pertractatione pendeat, Sua Majestas Sacratissima clementer resolvere dignata est, ut Institutum hoc Pensionale sub Excelsi Consilii R. L. H. Inspectionem sumatur, ac prouincialis hujus Dicasterii Regii Consiliarius aliquis pro Paeside Instituti hujus constituatur. Praeterea vero Deputatio etiam ex 8, aut 12. Instituti Commembris per Societatem deligetur. Quem in finem 20a Decembris 1796 praestituitur, adeoque cuncti Interessati, in quantum eorundem Officii Agenda admittunt, praedicta die certo hic Budae comparituri, ac pridie quippe 19a Decembris semet apud Proponentem Augustinum Holsche Excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae Rationum Officialems insinuaturi sunt. Hi Assessores, seu Deputati ex Individuis, quae aut hic Bu-

dae, aut in advicinantibus Partibus, ultra sex Milliaria abhinc haud remotis, degunt, eligendi, sub Praesidio Instituti Praesidis negotia, quippe Receptionem novorum Commembrorum ad Institutum; Elocationem Capitalium erga Interusura, Collationem Pensionum, Revisionem Rationum, et alia plura id generis, Institutum respicientia objecta in semestralibus Sessionibus, et quidem in posterum semper 12a Januarii et 12a Julii celebrandis, pertractanda habebunt.

§. 32.

Ut autem Instituti Agenda in genere per decursum totius Anni quo celestime promoveantur, ac haud interrupte continuentur, necessarium est: ut Deputatio aut ex suis Commembris, aut vero ex aliis Socialis Instituti Individuis, tria, et quidem unum pro Directore, alterum pro Cassario, tertium vero pro Actuario denominet, quibus sequentia Agenda incumbent; quippe: Directori, ut cuncta Exhibita, quae de tempore in tempus Directioni porrigentur, illico circumstantialiter assumat, et in proxima Sessione referat, Rem Ratiocinii dirigat, menstruae Cassae Scontrationem suscipiat, et cointelligenter cum Cassario singulo Semestri Pensionum Repartitionis Planum: quantum nempe cuilibet pensionatorum Commembrorum, Viduarum, aut Orphanorum pro proxime praeterito Sem-

stri competat, ac pendendum sit? elaboret, et consessurae Deputationi fine adjustationis substernat.

Cassirius tam Ratiocinii super Perceptionibus, et Erogationibus, item super elocatis, aut exhaerentibus Capitalibus, obvenerentibusque ab iisdem Interusuriis juxta praescribenda Formularia curandam, singulo Semestri totius Fundi Substantiae Statum specificè deducendum, illa Commembra, quae nefors ultra praefixum Terminum in depuratione Competentiarum restantiarum mansissent, nominatenus annuncianda, ac denique Rationes super Perceptionibus, et Erogationibus de Semestri in Semestre Deputationi in solitis Sessionibus pro Revisione exhibendas, peracta autem earundem Revisione, occurrentes Considerationes, et Reflexiones illico dilucidandas, et superandas habebit. Omnes Pecuniae, quae per medium annum, id est, usque Semestralem Deputatorum Consessum influxerunt, supputata praevie et retenta pro Exsolutione Pensionum, ac Instituti Administrationis Expensarum necessaria Summa, indilate faehori locentur, ita quidem, ut Cassirio nunquam magna aeris Summa prae manibus relinquatur.

Actuario incumbet, Protocolla super cunctis Pertractationibus ducere, Decisiones, et Conclusa Sessionum expedire, cuncta Instituti Acta, et Scripta in Ordine con-

servare, ac Cassae Contraseraturam tenere.

§. 33.

Siquidem autem praevidere liceat, quod numerus Instituti Commembrorum sensim adeo accreturus sit, ut praementionata tria Individua per decursum totius anni Laboribus occupentur, adeoque nemo etiam Officia haec gratis suscepturus sit; hinc per Deputationem Individuis his commensurata eorundem Agendis Salaria ejectionda erunt, ut subin a Cassario et Actuario pro Securitate conceditae eisdem Socialis Cassae etiam proportionata Cautio peti possit.

§. 34.

Obligationes super Capitalibus, ad Fundos Publicos elocandis, recipiendae, in privati hujus Instituti Cista peculiari, triplicibus seris obserata, in Cancellaria Instituti Directionis asserventur. E tribus autem Clavibus una, Deputationis Praesidi, altera primo Assessori, tertia vero secundo Assessori admanuetur. Dum Cista haec Obligatorialium aperitur, ut praeter Directorem, et dictos duos Assessores plures adhuc adsint, oportet. Ut autem Abalienatio ejusmodi Obligatorialium quaqua ratione praepediatur, hae ita stylisabuntur, ut unquam alteri vendi, neque commutari, aut cedi, sed neque Capitalia alias, quam solummodo erga praeviam scriptam

D

Edictionem, ex parte Instituti Directionis exarandam, levare possint.

§. 35.

Instituti Commembra Praestationes suas pro praesenti, donec ad earundem Administrationis Facilitationem pro hinc Remotis alia Provisio fieri poterit, huc Budam ad Generalem Institui Cassam defixis Terminis, in Opusculo Generalium Instituti Principiorum, singulis Commembris admanuando, ab ante denotatis, administrent, super quibus typis excussae, necessaria Subscriptione, et Sigillo provisae Quietantiae respectivis Partibus extradabuntur. Subseque, dum nempe Societas numero accreverit, Commembra, in uno, eodemque Comitatu degentia, Cassirium Filialem deligere poterunt, per quem ab omnibus incassatae Summae subin cum desuper necessaria specifica Deductione semestraliter ad hujatem Generalem Cassam promovendae erunt.

§. 36.

Quod Exsolutiones Pensionum, Commembris, a loco Generalis Cassae longinquius remotis, obvientium, concernit; harum Cambialis Exsolutio, submissis prae-
vic Directioni Quietantiis, medio Cameralium Cassarum in partibus existentium, ubi id earundem ratio admiserit, praestanda, Instituto huic ea Lege concessa habetur, ut idcirco Directio, seu Cassirius In-

stituti private semper cum Generali Cassae Cameralis Praefectoratu Budensi semet de casu ad casum praevie cointelligere, et Summas, foris exsolvendas, isthic Parato, eidem Generali Cassae enumerare teneatur.

§. 37.

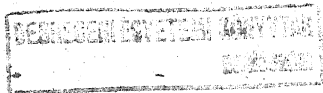
Tota Societas Instituti Negotiorum Administrationem juxta praemissa Principia delectae Deputationi quidem penitus concredit, et addicit, atque iis, quae per Deputationem pluralitate Votorum jam decisa sunt, acquiescit. Excipiuntur attamen ii casus, ubi essentialis Modificatio, aut Mutatio unius, aut alterius praemissorum Principiorum Generalium, aut condendum novum Statutum subversaretur. Tali in casu Objectum Quaestionis cunctis Societatis Commembris communicandum, et per Vota majora decidendum esset.

Porro, cum Excelsum Consilium Regium Locumtenentiale Superinspektionem hujus Instituti Pensionalis suscipiat; manifestae, majorisque indaginis Querelae, quae nefors vel contra Instituti Directionum ex parte Commembrorum, vel vero vice versa contra Commembra ex parte Directionis exoriri possent, quaeve ex indole sua per ipsummet Consessum Deputacionalem, cum interventu Praesidis superari nequirent, aut etiam Querelae sin-

gulorum Associatorum, se contra Instituti Systema injuriatos esse praetendentium, ad praëlaudatum Excelsum Consilium Regium Locumtenentiale pro Decisione deferantur, Partes vero hujus superinspicientis Fori Politici Adcommodatione minus contentae, pro Quaestionis natura etiam ad viam Juris relegabuntur.

Caeterum autem delecta Deputatio Curam quoque pensionatorum Orphanorum in tantum habitura est, ut iidem non solum in Religione debite educantur, verum etiam ad condiscendas quasvis necessarias, tam eisdem quondam proficuas, quam et Patriae utiles Scientias serio stimulentur.

Denique delecta Deputatio; et tota Societas cordi sibi habebit; ut Orphanis masculis post 20um, sequioris autem sexus post 18um aetatis annum Beneficio Pensionis amplius haud capacibus, vel etiam maturius de alia quapiam congrua, et honesta Provisione prospiciatur, aut saltem Commendationibus, et Consiliis omnè Auxilium ad assequendam quo meliorem Sortem praestetur.

A'

MEG - SZABADÍTÓ

ÉNEKI SZERZEMÉNY

M E L Y E T

RAUTENSTRAUCH ÚR

KÉSZÍTETT NÉMET NYELVENN;

SÜSZMAYER ÚR

P E D I G

MUZSIKAI NÓTABA VETT.

A BÉTSI SZABAD SEREG'

hafznára a' Ts. K. nagy Bálházban már egy-nehányfzor, mind a' F. Udvarnak, mind a' házba alig fértt nagy Sokaságnak különös meg indulásai és helybe-hagyásai között el énekeltetett.

Most ugyan anynyi számú, 's anynyi lábú, és ugyan azon Muzsikához; de egyszersmind a' Magyar Nemzeihez is alkalmaztatva Magyarra fordíttatott.

BÉTSBEN

A' Magyar Hírmendő Írói' költségével.

Szorongattatásban lévő Népek'

siralmas Éneke.

Jaj! mint az árvíz ront, — bont, — tép,
Úgy rohant ránk egy dühös Nép.
Minden veszély fzembe szált velünk
Be mostoha időket élünk!!!
Egy Nép, mely, szinte két Százza
Hogy már Európát tsigázza.
Kardja 's módija mind untalan
Rongált; de mind tsak hafzontalan
Im most ki-kívánván hartzra
Húllat maga előtt artzra
Már majd lántzaiban sohajtunk!
Jaj!!! nints ki segíthessen rajtunk.

A' Haza' Angyala.

Recitativ.

Mi dolog? jajjatok
Szünynyék: O! be el rémülétek!
Jertek! Lelket öntök belétek:
Hogy védelmet találjatok.
Az Ellenség, kinek fegyvere
Refzketet, — 's már szinte le-vere
Egy oly Nép, mely ki neveti
A' virtust, — és az Istenét is meg-veti
A' Kerefztyéneket rablani
Akarja, 's hitektől fosztani.
Királylya' székét mely le törte,
'S Magát is halálra gyötörte;
Melyért magoktól a' höfzszú
Tűrő Egektől jö bofzszú.
Az a' Nép, mely Szabadságnak Papja
Még is a' jármába kapja
Mentenn az el tsábított Népet,
Melyet, látjuk! miként tépet,
'S ily pokolbéli születtenn
Egy jó Nép' szíve meg rettenn?
Eh! — jobb hogy eszetekenn jártok,
Bízzatok, van Isten 's Királytok!

Aria.

Rajta! 's úgy hartzoljatok
Mint jók Hazátokhoz;
Így Laurussal juthattok
Vizfza Honynyotokhoz.

Békességet fzerettek?
Meg lefzsz — tsak egygyesség
Kell, mivel így veletek
Nem bír az ellenség.

Számmal gyözött Ö, eddig,
Mi is hát neveljük
Sereginket, — a' meddig
Ötet le teperjük.

Hazátok' hív Fijai!
Ki hinné róllatok:
Hogy ellenség' rabjai
Lenni akarjatok.

Egy Legény.

Recitativ.

Mi lelt engem? mi tűz
Jára öfzfe tsontom?
Fejemre tám Laurust e' fűz;
Kinek vérét szomjúzvánn ki ontom.
Nofza, Földim! követnétek
Példámat, — Táborba szálljunk,
Hazánk' gyalázatját hogy szenvednétek?
Míg ellenséget nem vernétek.
Jertek hát! hogy bofzszút áljunk.

Aria.

Ki ki szenvedjen Honynya
Mellett. — Azzal jár az
A' ki magát ki vonja,
Nem igaz Polgár az.

Hartzra Házunk' népéért
A' Termézet kiztet:
Kiki a' békességért
Hordozza e' tiztet.

Isten a' Jók óltalma;
Rofzfnak nints kegyelem,
Tsak a' virtus' jutalma
A' szép győzedelem.

(*A' Néphez.*)

Hát rab-lántzonn 's' bilintsenn
Akartok heverni?

(*A' Nép.*)

Nem, — éppen nem.

(*A' Legény.*)

Sőt addig kedvünk sintsen
Míg már kezdjük verni.

Példátlan vitézségünk
Meg nem fog lankadni,
Míg magát ellenségünk,
Meg nem fogja adni.

Sokann éneklék együtt.

Példátlan vitézségünk
Meg nem fog lankadni,
Míg magát ellenségünk
Meg nem fogja adni.

Magyar Menyetske.

Recitativ.

Győzedelem! látom bennetek
Ég már a' Haza' szerelme.
Vitézökké kell lennetek,
Azt súgja a' nemes elme.
Vitéz Eleitek' árnyéki
Örvendeznek körültek.
'S hívnak, hogy Magyarok' környéki'
Méltó Fiai légyetek.

Aria.

Atyáitok' hírével,
Melyet kiki vérével
Szerzett vólt, — 's fegyverével
Ékesek úgy lefztek,
Ha, bár szörnyü munkára;
Hazánk' nyugodalmára,
's Mindnyájunk' vígságára
Győzedelmet vefztek.

A' Haza' Angyala.

Recitativ.

Másutt lakozó Vitéz Népek!
Kikkel Királyunk' Birodalmi szépek.
Vagyontok' óltalmazátok,
'S híretek, mely maradt rátok.

(*Magyar Menyetske.*)

Nálunk mindég az újjító
Bátor lélek vólt paizs
's A' Meg-Szabadító.

Paraszt Leány.

E' lélek támadt fel Népünkben ma is.

A' Haza' Angyala.

Hárman éneklik együtt.

Vitézségtek' hírének
Hogy győzedelmi ének
Zengjen — — kiki végének
Azt tartsa mind végig.

Paraszt Leány.

Az ágyú dörgés, noha
Rettentő, és mostoha:
El ne retentsen soha
A' szép Békességig.

Magyar Menyetske.

Ösitek' tisztelete;
Zászlóink' betsülete
Mindnyájunknak élete
Vállaitokonn ül.

(Mind a' hármann.)

Ha ti most segítetek
Hazátok' 's meg-szerzitek
Békességünket, — néktek
Közfönnyük egyedül.

Más Legény.

Recitativ.

Megyek én is! noha Feleségem
'S kis gyermekim maradnak árvánn,
Hogy Hazámhoz (tőlem őket el zárvánn)
Meg tegyem kötelességem.

Távozok! tsókjokra nem hajtok,
Ő érttek fel-fegyverkezem.
Hogy ha éltem' ott végezem,
A' Király fog könyörölni ő rajtok.

Aria.

Kisdedeim! kezetek'
Hijába nyújtjátok,
Hijába sír szemetek:
Mert megy, — megy Atyátok,
Az Úr'. (ki' óltalmába
Ajánllak Édesim!)
Küld engem a' tsatába. —
Éljetek Kedvesim!

Mely nagy gyönyörűségre
Tartatik életünk;
A' kívántt Békefségre
Hogyha szert tehetünk.

Paraszt Leány.

Recitativ.

Az Afzszonyok' gyengébb Neme
Ámbár nem jó is Katonának;
Még is meg-marad érdeme,
Hogy ha ő általa nyílik szeme
Sok Hérósi munkára,
Országok' óltalmára,
Vitézink' hadi Táborának.
L'ányok! ha erre mehettek,
Vitézi nevet nyerhettek.

Aria.

L'ányok! nosza hozzátok
(Van oly erő a' Szüzbe)
A' Legényeket tűzbe. —
Kívánja Hazátok.

Így hartzoltok Hnnynyotokbann
Belől Ti is, — gerjesztvénn
's Szépségtekkal terjesztvénn
A' tüzet másokbann.

Az első Legény.

Recitativ.

Ki, hív Hazafi nevezet
Alatt Jó Királylyát tisztelem,
Ide! velem tsapjon kezet,
Hogy életét is fel-szenteli,
'S esküdvéun elébb az égre
Lépjén vélem szövetségre.

*Bé-fejező Ének, melyet sokan
énekelnek.*

- 1.) E' Szövetség eröss legyen
Isten! hajtsd füled' hozzánk.
Im Társaságunk el megyen,
Hogy kéz győzedelmet vegyen,
Melyre nyúgodjon Hazánk.
Ez a' Kötés eröss legyen,
Ó Isten! figyelmezz ránk.

(A' Nép.)

Ez a' Kötés eröss legyen
Óh Isten figyelmezz ránk!

2.) Gyalázatosok kik félnek
Ezerszer szebb meg-halni,
Hazánkban lám sokann élnek.
Kikből nagy lelkek befélnek!
Nem is fognak meg-tsalni.
Jaj azokuak, kik úgy élnek
Hogy nem tudnak meg-halni.

(A' Nép.)

Jaj azoknak, kik úgy élnek,
Hogy nem kéfzek meg-halni.

3.) E' hartztól függ betsületünk,
Szerentsénk és Vagyonunk.
'S ha ily prédát el vehetünk
Az ellenségtől, — 's nyerhetünk:
Magunkra szép hírt vonunk.
E' hartttól függ betsületünk
Szerentsénk és Vagyonunk.

(A' Nép.)

E' harztól függ betsületünk,
Szerentsénk és Vagyonunk.

4.) Majd ki megy a' hír felölünk
Hogy Seregink győzének.
Pajtás! a' kiket gyülölünk
Minden Félénkek mellölünk,
Lásd tsak! el szökdösének.

Még fzebb lefzsz hogy tsak felölünk
Zeng gyözedelmi ének.

(A' Nép.)

Még fzebb lefzsz , hogy tsak felölünk
Zeng gyözedelmi ének.

- 5.) Szent Hitünket Királyunkat,
Hazánkat, 's Törvényünket,
Védelmezzük Vagyonunkat,
Egyesítvén mi magunkat,
Ki vonván fegyverünket,
Óltalmazzuk Királyunkat,
Hazánkat 's Törvényünket.

(A' Nép.)

Óltalmazzuk Királyunkat,
Hazánkat 's Törvényünket.

- 6.) Óh ki ne kívánna menni,
A' Rajnához sietvén,
Károly Fő-Héróssal lenni,
Sok veszélylyibenn részt venni;
Gyözedelmét hirdetvénn,
Károly Héróssal szép lenni,
Gyözedelmet hirdetvénn.

KAROLINA

Királyi Fő-Hertzeg Kisasszonykának szü-
tésére készült

ÉNEKES INNEPLÉS.

Tartatott

Egy különös tudós Társaságban
Méltóságos Gróf Ö Excellentiája

BALASSA FERENTZ

Tsászfári Királyi Komornik, Valóságos bel-
ső Titkos Tanácsos, Szent István Rendé-
nek Commendátora 's a' t. által. *Béts-*
ben December Hónapnak 13-dik napján.
1795-dik Esztendőben.

Éneklő-Személyek.

Fama, avagy a' *Hír*, Istenasszony képében.
Egy Páfztori Szűz.
Pallas, a' Böltességnek Istenasszonya.

Gróf Arrivabene János Úrnak Eredeti
Olasz Munkájából.

Fordítottatott
Kreskay Imre által.

Fama.

Oh te! a' Dunának szerentsés Vidéke,
A' hol Királyoknak Fejedelmi Széke
Igazság' Lak-helye: nem költeményeknek
Tsal-postája térek én most hozzád vissza.
Már, sebes repülésemmel
Eggyik Ég-sarkától a' másig hatván,
Szamba vettem a' jeles tetteket, mellyekre
nézve
Láttattak Aufztria' Földi-Istene ellen fene-
kedő
Ezer Hadi Seregek Rhen' partjaitól vissza-
vonólni.

Óh hányan az én szavaimra,
Vérrel festett borostyányok alatta,
Látták Békességnek hajnalát virradni.
De, ámbár fenyeen szoktam beszélni
A' kétséges esetekről, lessz az én trombitámnak
Mindazáltal mindenkor kedves tárgya,
A' nem tsupa álomban képzelt Bajnokok'
Jeles történeteket hirtelni.
Úgy vagyon. Oh Duna! mindig újj arányot
Szolgáltatsz te, mellyre buzgóságom vágyott.

Ha szülő kedves honnyából
El-költözni kénytelen,
Szállást méltán, nem vaktából
Kér tőled egy Idegen.
Úgy a' szelek' bosszújára
Barátságos parthoz áll,
Úgy óhajtott Föld' partjára
Fáradt Révész vígan száll.

Hív Bajnoknak gondja ofzol
Ditsőség' jutalmában.
'S láttya kedves Titussában,
Mint *Tiberis* régenten,
Duna' partyain jártában
Öröm' tárgyát Idegen.

Virág koszorúkkal ékes, illy örömben
Miért oh Páfztori Szüz sietfz előmben?

Páfztori Szüz.

Királyi Leány-magzat most született.
A' Felséges Szülőnek *Lucina*
Kedvezett. Az Ég mindenkor fényes sugá-
rokkal

Vídítssa e' napnak hajnalát.
Uj záloga az Isteni kegyelmeknek
E' kisdéd Tsetsemő,
Ki a' szövetséget mind inkább kellemesíti,
Melly Bórbonnal Nagy Aufztriát egyesíti.

F a m a.

Tehát kedves tárgya
Az öröm-kiáltásoknak most tűnik előmben.

Páfztori Szüz.

A' kies Alak' ortzáján tündöklenek
Felséges Annyának édesgető kegyességi,
Nyájas Méltóságát pedig az Attyának
E'fzméltem formáján tsendes homlokának.

Tsak így fessed szóval képét
E' kisdéd Angyalkának:

Birja Anya kiességét,
Értelmét az Attyának,
Illy ha lessz déli nappala,
Mint tündöklik hajnala:
Ékesb lessz Jó-erköltsével,
Mint Születés' fényével.

Pallas.

Nem lesznek, reménylem, sikertlenek óhaj-
tásid

Oh Pásztori Szüz! A' Királyi Magzatotska,
Kinek most nyílnak szemei, újj ajándéka
Az Istennek. Kisded Nénikéjével
Egyenlő kedves gondja, és édes reménye,
Szerelmes Anyának légyen hajdan.
Égi tzirkalmak' leg-tisztább levegőjéből
A' Mindenható egy szebb Lelket választott,
Jelen voltam én e' mívenn,
Én az Istenek titkainak tanátsosa,
Önnön magam bizonyság voltam. Azt vá-
lasztotta Ő,
Mellyet a' tsillagzatok között fényesebbnek
szemlélt,
'S ollyant, melly érdemes lenne
Azon mívnek formálattyára,
Mellyet már alattomban el-intézett *Amor*.
Az el-rendelt időre
Midőn szárnyait lebegtetve
Indúlt le-szállani
A' boldog Olimp'i tetőről,
Kedvezve követték őtet az Istenek:
És Elisiom hallhatlan borostyányi alatt

Már *Luisa*, és *Teresa*
Mint jövendőknek igaz jelekben,
Nyílnak rózsákként tekintetekben.

Fama.

Ah! igazán mondtam én, hogy hejában
Igyekszem szárnyaimat meg-nyugtatni.

Pallas.

A' Királyi Magzatnak
Míg én meg-elégedett elmémmel képzelem
Leg-virágzóbb korát,
Te, oh Isten-Affzony! ki újj esetekre
Figyelmezel, készülj halhatlan Mívekre.

Távozzatok el álmától
Bajnokok' nagy árnyéki,
Vérrel festett állortzától
Rettegni nem kell néki.
Salus a' friss virágokkal
Tartsa épenn napjait,
Grátziák édes gondokkal
Ápolygassák pólyáit.

Pásztori Szűz.

Oh mi gyönyörűséggel tetézik szavaid,
Mennyei Alak! én szívemet. Kegyelmesség,
Szépség, Jó-erkölts lessz mindenkor
E' Nemzetségnek betse.

Pallas.

Valamint a' Tenger annyi vizekkel bővel-
kedik,
Hogy mint közel-lévő partokat,
A' távol fekvő mezőket egyaránt tenyészök-
ké teszi,
Úgy annyira erre a' Felséges Nemre,
Melly már számos Esztendőktől fogva felet-
tetek uralkodik,
Ajándékot árasztani tettett az igazságos
Egeknek,
Hogy gazdagon bővelkedve mindnyájan,
Kik származásokat e' kút-főből veszik,
A' Jó-erköltset mind fényesebbé teszik.

Pásztori Sziltz.

Tehát nem egyedül magamnak kell örülnöm
Az újj Magzat fzületésén?
Tehát más Vidékeken tanyázó Pásztornek is
Mint én, olly meg-elégedve
Eredni fognak önnön kertetskéjek' művelésére,
Mellynek minden terméseket
Még mikor gyümölcös bimbójokat hozzák,
A' kedvelt Hertzegek' számokra áldozzák.

F a m a.

Ah igen is valók mondásid:
És *Amor*, jeles történeteknek furtsa mestere
A' *Fatom* nagy Könyvében
Jövendölve már látta,
Mellyik boldog Tartomány leend az,

Melly ebben a' *Himen'* fáklyájánál útasítottó
Drága kintsben, hogy gyönyörködhessen,
van el-intézve.

Pásztori Szüz.

Nyugofztald hát te is kevéssé szárnyódat:
Ne fújd még harsogó trombitádat,
Szüntesd vágyódásod, múlass még itt velem.
Jól észre kell vened önnön óhajtásimból,
A' Magyar Pásztornek' kívánságokat,
De nem tsak, sőt valamennyi
Más Ég alatt élő Leányok,
Tsak hogy ugyan azon Fátom' szolgálói,
Ám Németek, Olaszok légyenek,
Vagy Sarmaták, mindenkor még is
Az én örömben nagy részt vesznek ők is.

Pallas.

Mint hogy minden jó én tőlem árad ki, oh
Szüz!

Mert én vagyok az igaz jóra oktató,
Igen illendő, hogy útasítottó legyek
Vágyódásidnak tzeljára.
Vezesd oh Isten-asszony
Ötet a' Királyi fényes Palotában,
Már hangzik az öröm Ég' bóltozattyában.

Fama.

E' tájnak ékessége,
Nevelkedj szép virág szál,
Ha kedvetlen szél tsatál,
Távozzon tőled mindég.

Pásztori Szűz.

Fellegek' dühössége
Gyökeredet ne sértse:
Nölj fzerentsés tsemete,
Én' kintsemmé tett az Ég.

Pallas.

Ős' Nemed' ditsössége,
'S a' te szülő földednek!
Minden Jó erköltsöknek
Szikrája már benned ég.

Mind hármann.

Felséges Ág' gyümöltse,
Idők' gyözödelmére,
Nölj fzerentsés tsemete,
Én gondomra tett az Ég.

Pásztori Szűz.

Én kintsemmé tett az Ég.

